

Якщо перший аспект процесу навчання на перше місце виводить роль викладача, то другий аспект — передбачає посилення ролі самого студента, який має бути не пасивним учасником навчального процесу, а її провідною ключовою фігурою.

Підсумовуючи вищевикладене, слід підкреслити, що на сьогоднішній день організація самостійної роботи студента з боку викладача є найбільш «слабкою ланкою» нашої роботи. Якщо процедури аудиторної роботи зі студентами у викладача не викликають питань, то організація самостійної роботи ускладнена окремими причинами. До них, в першу чергу, відносяться методичні недоробки, а саме не відпрацьовані нормативи часу на проведення того чи іншого виду робіт. Наприклад, якщо раніше на керівництво однієї курсової роботи студента та її перевірки викладачеві надавалось три години, то зараз, враховуючи велику кількість часу на проведення контролю за самостійною роботою студента у вигляді перевірки домашніх завдань, що виносяться на самостійну роботу, перевірки модульних контрольних робіт, перевірки рефератів та інших видів робіт, проведення консультацій, норми часу не доводяться, і планувати свою роботу та звітувати про реальне навантаження викладачу дуже важко. Другим організаційним моментом є забезпечення аудиторіями для проведення індивідуальних занять та консультацій, які мають бути введені в розклад.. Водночас, самостійна робота студентів має бути не «панацеєю» від проблем навчального процесу, не просто «модним» напрямом роботи, а комплексно поєднуватись з лекційними та практичними заняттями, ні в якому разі не припиняючи останні, а доповнюючи та посилюючи їх.

*О. В. Перепадя, канд. юрид. наук, доц.,
кафедра теорії та історії держави і права*

ПІДВИЩЕННЯ ВИМОГ ДО ВСТУПНИКІВ У МАГІСТРАТУРУ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ПРАВознавство» у КНЕУ: Деякі аспекти

Кваліфікація населення має важливе значення для економічного розвитку кожної країни, оскільки ефективне використання наявних природних ресурсів та здійснення виробництва на високому рівні вимагають якісної професійної підготовки фахівців. Правники не є виключенням у цьому аспекті, оскільки саме правове регулювання суспільних відносин є тією основою, на якій реалізуються певні політичні рішення, що спрямовують загальний соціально-економічний розвиток держави.

Підготовка фахівців зі спеціальності «Правознавство» у КНЕУ здійснюється одночасно за двома напрямками. З одного боку, студенти під час виробничої практики реалізують свій трудовий потенціал та набувають досвід для якісної практичної діяльності після закінчення університету (студенти вечірньої та заочної форм навчання, очевидно, набувають такий досвід під час здійснення основної трудової діяльності). З іншого, — виконують наукові дослідження під час підготовки та написання магістерських дипломних робіт. Наш досвід роботи у КНЕУ засвідчив, що якщо практична підготовка студентів особливих зауважень не викликає (показники рівня працевлаштування випускників юридичного факультету є досить високими), то якість наукової підготовки магістрів викликає певні питання. Останнє пов'язано з тим, що ті магістерські дипломні роботи, які виконуються студентами усіх форм навчання, за нашими спостереженнями під час керівництва цими роботами, мають рівень нижче середнього та очікуваного, незважаючи на формальне дотримання студентами вимог до написання дипломних робіт та достатньо високі показники оцінок, що виставляються державними екзаменаційними комісіями¹. Основна проблема, на наш погляд, полягає у тому, що студенти не зацікавлені у виконанні наукової роботи, що пов'язано із низьким загальноосвітнім рівнем студентів-магістрів. виправити ситуацію, на наш погляд, можливо через введення додаткових іспитів, які складають студенти при вступі до магістратури. Окрім іспиту, який показує рівень спеціальних знань студента у галузі права, варто було б також запровадити складання іспитів з філософії та іноземної мови. Оскільки диплом магістра засвідчує відповідну наукову підготовку фахівця, його загальноосвітній рівень, підкреслює його особливу соціальну роль, іспити з вказаних дисциплін не повинні сприйматися як зайве навантаження, а лише як підтвердження гідного вибору найбільш кваліфікованих студентів, майбутніх науковців. наявні знання з філософії та іноземної мови зазвичай свідчать про той базис, який дозволяє студенту на більш високому рівні усвідомлювати зміст виконуваної ним діяльності, зокрема наукової. Орієнтування у змісті проблем загально філософського характеру, а також можливість вивчати оригінальні джерела іноземною мовою дозволяють студентів-магістру бачити перспективи своїх наукових пошуків та усвідомлювати необ-

¹ За підсумками захисту дипломних робіт протягом 2004—2005 рр. студенти денної форми навчання у середньому отримують 55 % оцінок «відмінно», 33 % — «добре» і 12 % — «задовільно»; студенти заочної форми навчання 10 % — «відмінно», 60 % — «добре», 30 % — «задовільно».

хідність досягнення конкретних наукових результатів. Із введенням додаткових іспитів до магістратури, звичайно, різко скоротиться кількість студентів, які у магістратурі навчатимуться. Втім, саме у цьому випадку питання якості підготовки у КНЕУ спеціалістів повинно переважати над кількісними показниками. Досвід, наприклад, Німеччини показує, що близько 10 % фахівців, які отримують дипломи про вищу освіту, додатково отримують науковий ступінь магістра чи доктора наук¹. Цей показник, очевидно, відповідає дійсності.

*Л. П. Петрашко, канд. екон. наук, доц.,
кафедра міжнародного менеджменту*

МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО НАПИСАННЯ КАНДИДАТСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ

В науку приходять по-різному. Одні зразу ж зі студентських лав, інші — маючи практичний досвід. Так і кандидатські дисертації пишуться по-різному. Кожен з авторів ставить перед собою ціль та намагається досягти її. Досвід роботи з аспірантами свідчить проте, що в останніх виникає велика кількість питань, пов'язаних з написанням кандидатської дисертації. Регулятивні норми в основному визначають інструкції щодо оформлення та захисту кандидатської дисертації. На наш погляд, актуальним є визначення методичного підходу щодо написання та підготовки до захисту кандидатської дисертації.

Слід відмітити, що написання кандидатської дисертації являє собою складний творчий процес. Любий творчий процес — це розкриття індивідуальних талантів кожної особистості. В перекладі з латинської термін «дисертація» означає дослідження. Професійна термінологія визначає дисертацію, як спеціальну форму наукової роботи, що носить кваліфікаційний характер, підготовлену для публічного захисту та отримання вченого звання.

Логічна схема процесу підготовки та захисту кандидатської дисертації наведена на рис. 1. Дамо коротку характеристику кожного з етапів названого процесу.

Визначення загального сценарію наукового дослідження включає в себе обґрунтування актуальності обраної теми, вибір та постановку системи цілей та задач наукового дослідження, ви-

¹ http://www.destatis.de/download/qualitaetsberichte/qualitaetsbericht_habilitationen.pdf